

Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή
Hellenic Parliamentary Budget Office

Δημοσιονομικά στοιχεία **Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2018**

ΑΘΗΝΑ, Νοέμβριος 2018

www.pbo.gr

Δημοσιονομικά στοιχεία εννιαμήνου 2018

Σύμφωνα με την εκτίμηση του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, το Ενοποιημένο Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης με προσαρμογές το εννιάμηνο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου του 2018 εμφανίζεται βελτιωμένο κατά 1.089 εκατ. ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο εννιάμηνο του προηγούμενου έτους.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός παρουσιάζει μειωμένο ταμειακό πρωτογενές πλεόνασμα κατά 311 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση. Στην πλευρά των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού εμφανίζονται αυξημένα τα φορολογικά έσοδα κατά 516 εκατ. ευρώ και τα έσοδα του ΠΔΕ κατά 298 εκατ. ευρώ. Αυτό αντισταθμίζεται από τα μειωμένα έσοδα αποκρατικοποιήσεων, κατά 1.037 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση, που περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Μη Φορολογικά και Έκτακτα Έσοδα».

Στην πλευρά των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού παρατηρείται αύξηση κατά 582 εκατ. ευρώ, η οποία οφείλεται στην αύξηση των Πρωτογενών δαπανών κατά 1.040 εκατ. ευρώ, στη μείωση των δαπανών για τόκους κατά 353 εκατ. ευρώ και στη μείωση των δαπανών ΠΔΕ κατά 105 εκατ. ευρώ.

Αναφορικά με τους υπόλοιπους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης, τα Νομικά Πρόσωπα εμφανίζουν μειωμένα έσοδα κατά 157 εκατ. ευρώ και μειωμένες δαπάνες κατά 423 εκατ. ευρώ, καταλήγοντας σε ένα ταμειακό πρωτογενές αποτέλεσμα βελτιωμένο κατά 213 εκατ. σε ετήσια βάση. Οι μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό εμφανίζονται αυξημένες κατά 94 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης καταγράφουν αυξημένα έσοδα κατά 582 εκατ. ευρώ και αυξημένες δαπάνες κατά 335 εκατ. ευρώ με συνέπεια το πρωτογενές αποτέλεσμα τους να είναι βελτιωμένο κατά 244 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση. Η αύξηση των εσόδων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης οφείλεται κυρίως στις αυξημένες μεταβιβάσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ύψους 509 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

Οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης καταγράφουν αυξημένα έσοδα κατά 905 εκατ. ευρώ και αυξημένες δαπάνες κατά 1.210 εκατ. ευρώ, με συνέπεια την επιδείνωση του ταμειακού πρωτογενούς πλεονάσματός τους κατά 306 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση. Η αύξηση των εσόδων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης οφείλεται αφενός στην αύξηση των μεταβιβάσεων από τον Κρατικό προϋπολογισμό κατά 387 εκατ. ευρώ και αφετέρου στην αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 473 εκατ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017 (το τελευταίο δεν φαίνεται στη συνοπτική ταξινόμηση του Πίνακα 1).

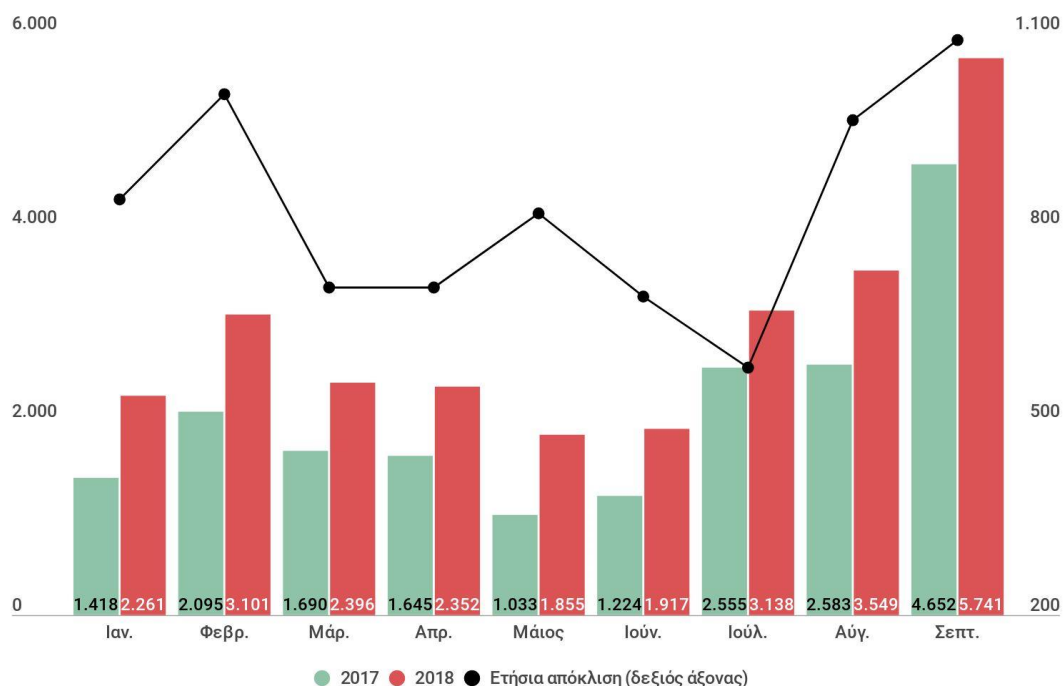
Τέλος, η μεγαλύτερη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης κατά 709 εκατ. το εννιάμηνο του 2018 έναντι μικρότερης μείωσης κατά 442 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι είχε ευνοϊκότερη επίπτωση κατά 267 εκατ. ευρώ στο πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης το 2018.

Πίνακας 1 Εκτέλεση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης, Ιανουάριος-Σεπτέμβριος

	2017	2018	Διαφορά
Κρατικός Προϋπολογισμός			
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού	36.027	37.214	1.188
Φορολογικά Έσοδα	33.284	33.801	516
Μη Φορολογικά και μη Τακτικά Έσοδα	5.548	4.795	-753
Επιστροφές φόρων	4.077	2.951	-1.126
Έσοδα ΠΔΕ	1.271	1.569	298
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού	36.354	36.936	582
Πρωτογενείς δαπάνες	29.707	30.747	1.040
Τόκοι	4.870	4.517	-353
Δαπάνες ΠΔΕ	1.777	1.672	-105
Επίπτωση υποχρεώσεων παρελθόντων ετών	-1.696	-2.260	-563
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού	2.846	2.535	-311
Νομικά Πρόσωπα εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού			
Έσοδα	6.687	6.530	-157
<i>εκ των οποίων μεταβιβάσεις</i>	<i>3.209</i>	<i>3.303</i>	<i>94</i>
Δαπάνες	5.407	4.984	-423
<i>εκ των οποίων τόκοι</i>	<i>289</i>	<i>236</i>	<i>-52</i>
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Νομικών προσώπων	1.568	1.781	213
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)			
Έσοδα	4.293	4.876	582
<i>εκ των οποίων μεταβιβάσεις</i>	<i>2.568</i>	<i>3.077</i>	<i>509</i>
Δαπάνες	4.181	4.516	335
<i>εκ των οποίων τόκοι</i>	<i>46</i>	<i>43</i>	<i>-3</i>
Πρωτογενές Αποτέλεσμα ΟΤΑ	158	402	244
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)			
Έσοδα	31.725	32.630	905
<i>εκ των οποίων μεταβιβάσεις</i>	<i>15.676</i>	<i>16.062</i>	<i>387</i>
Δαπάνες	29.732	30.942	1.210
<i>εκ των οποίων τόκοι</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>-1</i>
Πρωτογενές Αποτέλεσμα ΟΚΑ	1.997	1.690	-306
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης			
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (μη ενοποιημένο)	6.569	6.409	-160
Ενδοκυβερνητικοί τόκοι	-746	-832	-86
Επίπτωση μεταβολής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	442	709	267
Μεταφορά εσόδων από ANFA και SMP	-345	-314	30
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	-1.268	-231	1.037
Ενοποιημένο Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης με προσαρμογές	4.652	5.741	1.089

Πηγή: Εκτέλεση προϋπολογισμού Κράτους και Γενικής Κυβέρνησης, εκτιμήσεις ΓΠΚΒ

Διάγραμμα 1 Ενοποιημένο Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης με προσαρμογές, σε μηνιαία σωρευτική βάση, Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου, σε εκατ. ευρώ¹

Μεθοδολογικές Διευκρινίσεις

Τα στοιχεία του Κρατικού προϋπολογισμού προέρχονται από το μηνιαίο δελτίο εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού ενώ τα στοιχεία των λοιπών υποτομών της Γενικής Κυβέρνησης από το μηνιαίο δελτίο της Γενικής Κυβέρνησης όπως δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών.

Υπάρχουν δύο ιδιαιτερότητες στη χρήση των δελτίων για τις ανάγκες του παρόντος πίνακα. Η πρώτη αφορά το ταμειακό αποτέλεσμα του κράτους στο δελτίο της Γενικής Κυβέρνησης που δεν είναι ίδιο με εκείνο που δημοσιεύεται στο δελτίο του Κράτους (βλ. προσαρμογές στη σελίδα 29 του Δελτίου Γενικής Κυβέρνησης). Για λόγους απλούστευσης, τα ταμειακά στοιχεία στον πίνακα προέρχονται από το δελτίο του Κράτους όπως εμφανίζεται στο στοιχείο V του πίνακα 1.Β, και περιλαμβάνουν στο αποτέλεσμα την εξόφληση υποχρεώσεων παρελθόντων οικονομικών ετών.

Η δεύτερη αφορά τους ενδοκυβερνητικούς τόκους, δηλαδή τους τόκους που καταβάλλει το κράτος στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που κατέχουν κρατικούς τίτλους – κυρίως γeros. Αυτοί έχουν μεν εξουδετερωθεί από το πρωτογενές αποτέλεσμα του κράτους (αφού συμπεριλαμβάνονται στις δαπάνες για τόκους) παραμένουν όμως στα έσοδα των

¹ Οι διαφορές στα ποσά των προηγούμενων μηνών σε σχέση με τα στοιχεία τριμήνου, τετραμήνου, πενταμήνου, εξαμήνου, επταμήνου και οκταμήνου του Γραφείου Προϋπολογισμού, οφείλονται σε αναθεωρήσεις στοιχείων του Υπουργείου Οικονομικών.

υποτομέων. Το ύψος τους ισούται με το άθροισμα των πρωτογενών αποτελεσμάτων των επιμέρους υποτομέων, μείον το ενοποιημένο πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης (βλ. σελ. 2 Δελτίου Γενικής Κυβέρνησης). Στον πίνακά μας η ενοποίηση των ενδοκυβερνητικών τόκων γίνεται μαζί με τις υπόλοιπες τελικές προσαρμογές.

Οι υπόλοιπες προσαρμογές είναι η μεταβολή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης (προσεγγιστικό μέγεθος για τη μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων), τα έσοδα από ANFAs και SMPs (εξαιρούνται από τη μεθοδολογία του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής) και τα έσοδα αποκρατικοποιήσεων.

Οι αποκρατικοποιήσεις έχουν ιδιαίτερη δημοσιονομική μεταχείριση. Αν πρόκειται για χρηματοοικονομικές συναλλαγές, όπως η αγοραπωλησία μετοχών, τότε δεν καταγράφονται καθόλου στο αποτέλεσμα². Αν πρόκειται για πωλήσεις φυσικών περιουσιακών στοιχείων, όπως ακίνητα, τότε καταγράφονται στο αποτέλεσμα κατά ESA αλλά όχι στο αποτέλεσμα κατά πρόγραμμα. Αν τέλος, πρόκειται για έσοδα από εκμετάλλευση δημόσιων περιουσιακών στοιχείων με διατήρηση της ιδιοκτησίας από το κράτος, δηλαδή παραχωρήσεις, τότε καταγράφονται και στο αποτέλεσμα κατά ESA και στο αποτέλεσμα κατά πρόγραμμα. Ωστόσο το αντίτιμο της παραχώρησης δεν καταγράφεται εξολοκλήρου στο έτος είσπραξης αλλά κατανέμεται στα έτη διάρκειας της παραχώρησης με όρους παρούσας αξίας, δηλαδή τα ποσά στα πρώτα έτη είναι σχετικά χαμηλά και αυξάνονται στα επόμενα. Εδώ, για λόγους απλούστευσης, εξαιρούνται εξολοκλήρου από το αποτέλεσμα του Πίνακα 1.

Σημειώνεται, τέλος, ότι το Ενοποιημένο Πρωτογενές Αποτέλεσμα με Προσαρμογές που παρουσιάζουμε είναι μια εκτίμηση που διευκολύνει τη σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους (που έχει υπολογιστεί με την ίδια μεθοδολογία) και επιτρέπει την παρακολούθηση της δημοσιονομικής πορείας κατά το τρέχον έτος. Τονίζουμε ωστόσο ότι δεν είναι συγκρίσιμο με το αποτέλεσμα που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ ακολουθώντας τη μεθοδολογία ESA, ούτε με εκείνο που δημοσιοποιεί το ΓΛΚ ακολουθώντας τη μεθοδολογία του προγράμματος. Αυτά τα τελευταία είναι τα μόνα επίσημα αποτελέσματα και περιλαμβάνουν επιπλέον προσαρμογές όπως η χρονική μεταχείριση επιμέρους φορολογικών εσόδων, ο υπολογισμός clawback/rebate, η διαφορά πληρωμών από φυσικές παραλαβές εξοπλιστικών, η διαφορά εισπράξεων από αιτήματα πληρωμής ΠΔΕ, κλπ οι οποίες απουσιάζουν από τον Πίνακα 1.

² Οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές αφορούν την αλλαγή μορφής ενός περιουσιακού στοιχείου, όπως οι μετοχές, σε ένα άλλο, όπως μετρητά, συνελπώς δεν έχουν δημοσιονομική επίπτωση. Αυτό ισχύει εφόσον η συναλλαγή γίνεται σε τιμές αγοράς. Σε διαφορετική περίπτωση, όπως στην αγορά μετοχών για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, η Eurostat έκρινε ότι οι τιμές ήταν τεχνητές αφού η πραγματική αξία αγοράς ήταν μηδενική και συμπεριέλαβε τις σχετικές δαπάνες στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα κατά ESA. Ωστόσο τα σχετικά ποσά εξαιρούνται κατά πρόγραμμα.